

СПЕЦИАЛНОСТ “ОПАЗВАНЕ И КОНТРОЛ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ”

КОНСПЕКТИ ЗА СЕМЕСТРИАЛНИ ИЗПИТИ II КУРС, III СЕМЕСТЪР, РЕДОВНО ОБУЧЕНИЕ, БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН, УЧЕБНА 2015/2016 Г.

КОНСПЕКТ ПО ХИГИЕНА НА АТМОСФЕРАТА, ВОДАТА И ПОЧВАТА

1. Атмосфера и въздух. Хигиенно значение на слоевете на атмосферата.
2. Хигиенно значение на постоянните химични съставки на атмосферния въздух.
3. Хигиенно значение на физичните свойства на атмосферата и на метеорологичните явления, възникващи в нея.
4. Характер и значение на атмосферното замърсяване.
5. Последици от замърсяване на атмосферния въздух.
6. Самоочистване и санитарна охрана на атмосферния въздух.
7. Хигиенно значение на времето, климата и микроклимата. Аклиматизация.
8. Законодателство, свързано с атмосферен въздух.
9. Методи за хигиенно изследване и преценка на основните физични фактори на въздуха – термометрия, хигрометрия, анемометрия, барометрия, актинометрия.
10. Методи за изследване замърсяването на атмосферен въздух. Методи за вземане на проби въздух.
11. Методи за определяне концентрацията на газовите замърсители на въздуха - въглероден оксид и въглероден диоксид.
12. Методи за определяне концентрацията на газовите замърсители на въздуха - азотни оксиди и серен диоксид.
13. Методи за изследване на запрашеността на въздуха. Определяне на оловни аерозоли.
14. Хигиенно, физиологично и епидемиологично значение на питейната вода.
15. Химически състав на водата и отражението му върху здравето.
16. Хигиенни изисквания и норми за питейната вода.
17. Замърсяване, самоочистване и санитарна охрана на питейните водоизточници.
18. Водоснабдяване на населените места.
19. Законодателство в областта на водите.
20. Хигиена на почвата. Строеж и качества на почвата.
21. Замърсяване и санитарна оценка на почвата. Самоочистване и антибиоза в почвата.
22. Законодателство.
23. Методи за обследване и санитарен контрол на водоизточниците.

Задачи на предварителния и текущия контрол.

24. Методи за вземане проби вода за химичен и микробиологичен анализ. Показатели за санитарна оценка на водата.
25. Методи за хигиенно - лабораторен анализ на питейната вода - органолептични и физични качества. Твърдост на водата.
26. Методи за хигиенно-лабораторен анализ на питейната вода определяне на органична материя (окисляемост), хлориди и сулфати.
27. Методи за хигиенно-лабораторен анализ на питейната вода амоняк, нитрити, нитрати.
28. Методи за хигиенно-лабораторен анализ на питейната вода микробиологични показатели, окисляемост.
29. Методи за обеззаразяване и пречистване на водата - хлориране и коагулация.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Хигиена: том I „Хигиена и екология“, в раздел „Хранене, храни и здраве“. Под ред. на проф. д-р Д. Цветков, „Камея“ ЕООД, 2014.
2. Хигиена, хранене и професионални болести. под ред. на проф. Б. Попов, София, 2009 г
3. Хигиена и професионални заболявания, под ред. проф. Владимир Бояджиев, Изд. „Медицина и физкултура“, София, 1990
4. Закон за здравето (обн. ДВ бр.70 от 10.08.2004г., посл. изм. 03.01.2014г.)
5. Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ бр.91 от 25.09.2002г., посл. изм. 11.03.2014г.)
6. Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ бр.45 от 28.05.1996г., посл. изм. 21.12.2012г.)
7. Закон за водите (обн. ДВ бр.67 от 27.07.1999г., посл. изм. 27.06.2014г.)
8. Закон за почвите (обн. ДВ бр.89 от 06.11.2007г., посл. изм. 26.07.2013г.)
9. Всички наредби към посочените закони, пряко свързани с модулите на програмата

КОНСПЕКТ ПО ВОДОСНАБДЯВАНЕ, КАНАЛИЗАЦИЯ И СГРАДОСТРОИТЕЛСТВО

I ЧАСТ: ВЪВЕДЕНИЕ

1. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И СЪДЪРЖАНИЕ НА САНИТАРНОТО ИНЖЕНЕРСТВО, КАТО КЛОН ОТ ПРОФИЛАКТИЧНАТА МЕДИЦИНА И РОЛЯТА НА КОНТРОЛНИТЕ ОРГАНИ на МЗ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ.

2. ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА

- Основни понятия - териториално устройство, градоустройство, агломерация, техническа инфраструктура;
- Общи положения за устройство на територията по ЗУТ;
- Предназначение на териториите и поземлените имоти;

- Типове устройствени зони и техните разновидности;
 - Мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;
3. УСТРОЙСТВЕНО ПЛАНИРАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА
- Състояние и актуални проблеми на устройственото планиране в България след 1989 г.;
 - Устройствени схеми;
 - Устройствени планове;
 - Правила и нормативи за устройство на видовете територии;
 - Ролята на ДЗК при съгласуване на УС и УП;
4. ОСНОВНИ СЕЛИЩНИ ЕЛЕМЕНТИ
- Обща характеристика;
 - Елементи на населените места;
 - Устройство на В и К мрежи и съоръжения;
5. ХИГИЕНА НА СЕЛИЩАТА
- Хигиенизиране на селищата – основни цели;
 - Основни фактори, които определят хигиената на населените места;
6. ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ В ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ
- Видове застрояване;
 - Параметри на застрояване;
 - Правила и нормативи за разполагане на сградите на основното застрояване;
 - Разположение на постройките на допълващото застрояване в УПИ;
 - Правила и нормативи за проектиране на жилищни сгради и жилища;
 - Хигиенни норми при строителните елементи, конструкции и инсталации на жилищните сгради;
7. ХИГИЕННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОМИШЛЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ
- Промислените зони на градовете - главна причина за техния териториален ръст и влиянието им върху облика на селищата и природната среда;
 - Основни задачи на българското градоустройство през настоящия период, свързани с промишлените територии (зони);
 - Устройство на производствени територии според ЗУТ;
 - Норми за проектиране;
8. ИНВЕСТИЦИОННО ПРОЕКТИРАНЕ И РАЗРЕШАВАНЕ НА СТРОИТЕЛСТВО
- Инвестиционно проучване и проектиране;
 - Съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти;
 - Разрешаване на строителството;
9. НАЧАЛО И ЗАВЪРШВАНЕ НА СТРОИТЕЛСТВОТО И ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЦЕС. РОЛЯ НА ДЗК
- Начало на строителството и взаимоотношения в строителния процес;
 - Завършване на строителството: разрешение за ползване;
 - Ролята на ДЗК при приемане и въвеждане в експлоатация на завършения строеж;

II ЧАСТ: СГРАДОСТРОИТЕЛСТВО

10. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЗАДАЧИ НА СГРАДОСТРОИТЕЛСТВОТО

- Архитектурни и инженерни конструкции;
- Предмет на сградостроителството;
- Основни изисквания към сградите;
- Основна цел на сградостроителството;

11. ЕЛЕМЕНТИ И СТРОИТЕЛНИ СИСТЕМИ НА СГРАДАТА

- Елементи на сградата и на конструкциите;
- Основни изисквания към елементите на сградата;
- Строителни системи на сградите;

12. “НУЛЕВ ЦИКЪЛ” НА СТРОИТЕЛНИТЕ РАБОТИ

- Основни положения;
- Земни работи;
- Основи (фундаменти);
- Надосновни стени;
- Защита на сградата от земна влага и вода;

13. С Т Е Н И - ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Стени, функции, изисквания;
- Класификация на стените;
- Строително - физическа характеристика и правила за изпълнение на стените;

14. ЗИДАНИ, ИЗЛИВНИ И СГЛОБЯЕМИ СТЕНИ

15. ЕЛЕМЕНТИ НА СГРАДАТА, СВЪРЗАНИ СЪС СТЕНИТЕ. ДОВЪРШВАНЕ НА СТЕНИТЕ. СКЕЛЕТ НА СГРАДАТА.

16. ПОДОВЕ – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Характеристика;
- Класификация;
- Основни строително-физически и строително-технически изисквания към подовете на сградата;

17. ПОДОВИ КОНСТРУКЦИИ, ПОДОВИ НАСТИЛКИ, ОКАЧЕНИ ТАВАНИ

18. СТЬЛБИ

- Основни понятия;
- Части на стълбата;
- Класификация;

19. ДЪРВЕНИ И МЕТАЛНИ СТЬЛБИ

- Дървени стълби
- Метални стълби
- Настилка по стълби

20. МАСИВНИ СТЬЛБИ

- Масивни стълби – материали за изпълняване
- Каменни стълби
- Бетонни стълби
- Стоманобетонни стълби
- Настилка по стоманобетонни и бетонни стълби
- Парапетите на стълбата
- Движещи се стълби и рампи

21. БАЛКОНИ И ЛОДЖИИ

- Общи положения
- Балкони
- Лоджии
- Парапети на балкони и лоджии

22. ПОКРИВИ - ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- Елементът покрив
- Класификация
- Части на покрива
- Основни функции и изисквания при покриването на сгради

23. НАКЛОНЕНИ (СКАТНИ) ПОКРИВИ

- Покривни форми и наклони;
- Покривни конструкции;
- Покривки и покривни обшивки;
- Стрехи и корниз;
- Олуци и водосточни тръби;

24. ПЛОСКИ ПОКРИВИ

- Общи положения – приложение, функции, класификация
- Части на плоските покриви
- Носеща конструкция на плоския покрив
- Покривката при плоските покриви
- Система „Ондугрийн” – здравословната жизнена среда;
- Покривно осветление;

25. ВРАТИ – ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

26. ПРОЗОРЦИ. ОСТЪКЛЯВАНЕ. КАПАЦИ, РОЛЕТКИ, ЖАЛУЗИ.

27. ХИГИЕННИ НОРМИ ЗА:

- Болнични заведения;
- Търговски магазини;
- Административни сгради;

28. УСТОЙЧИВА АРХИТЕКТУРА – НОВ ФОКУС ЗА НАУКАТА.

29. ПАСИВНАТА КЪЩА.

30. ИКОНОМИКА НА УСТОЙЧИВОТО СТРОИТЕЛСТВО.

III. ЧАСТ: ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

31. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕТО

32. КАЧЕСТВА И ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВОДАТА ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕ

33. ПРЕЧИСТВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВАТА НА ПРИРОДНИТЕ ВОДИ. НЕОБХОДИМО КОЛИЧЕСТВО ВОДА ЗА ВОДОСНАБДЯВАНЕ

34. ВОДОВЗЕМНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

35. ВОДОЕМИ / РЕЗЕРВОАРИ / И ВОДОПОДЕМНИ УСТРОЙСТВА – ИЗКАЧВАНЕ НА ВОДАТА С ПОМПИ

36. ВОДОПРОВОДНИ МРЕЖИ. ПОЛАГАНЕ И ИЗПИТВАНЕ НА ВОДОПРОВОДИ

IV. ЧАСТ: КАНАЛИЗАЦИЯ НА НАСЕЛЕНИ МЕСТА

37. ОБЩИ СВЕДЕНИЯ ЗА КАНАЛИЗАЦИЯТА.

- Видове канализационни системи и схеми.
- Оразмеряване и проектиране на каналите

38. СЪОРЪЖЕНИЯ ПО КАНАЛИЗАЦИОННАТА МРЕЖА. ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ.
39. ИЗГРАЖДАНЕ НА КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ МРЕЖИ. ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНЕ НА КАНАЛИЗАЦИОННАТА МРЕЖА.
- V. ЧАСТ: В и К на СГРАДИ
40. СГРАДНИ ВОДОСНАБДИТЕЛНИ СИСТЕМИ И СХЕМИ ЗА СТУДЕНА ВОДА И ТОПЛА ВОДА
41. ВИДОВЕ ТРЪБИ, ФАСОННИ ЧАСТИ И АРМАТУРИ
42. МОНТАЖ И ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СГРАДНИ ВОДОПРОВОДНИ МРЕЖИ.
43. СГРАДНА /ВЪТРЕШНА/И ДВОРНА КАНАЛИЗАЦИЯ
44. ИЗГОТВЯНЕ НА САНИТАРНИ ВЪЗЛИ ПО ИНДУСТРИАЛЕН / ЗАВОДСКИ / НАЧИН
45. ЕКСПЛОАТАЦИЯ И ПОДДЪРЖАНЕ НА СГРАДНИ ВОДОПРОВОДНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ ИНСТАЛАЦИИ.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Сградостроителство, проф. арх. Чавдар Ангелов, „Техника”, С., 1993г.
2. Водоснабдяване и канализация на сгради, инж. Стефан Станков Стоянов, „Техника”, С., 1989 г.
3. Строителни ремонти, втора част – нормативи, материали и технологии, С., 2004 г.
4. Закон за устройство на територията, приет 19.12.2000 г., последно изм. от 29.04.2008 г.
5. Наредба №8 от 14.06.2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и устройствените планове
6. Наредба №7 от 22.12.2003 г.,актуализирана на 19.09.2005 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони
7. Наредба №4 от 21.05.2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционите проекти
8. Наредба №8 от 1999 г. за правила и норми за разполагане на технически проводи и съоръжения в населените места
9. Наредба №7 от 25.05.1992 г. за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (изм. и доп. ДВ бр.46 от 1994 г.)
10. Наредба №4 от 01.07.2009 г. за проектиране,изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания
11. Наредба № Из – 1971 от 05.06.2010 г. за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар
12. Наредба за условията и реда, при който се допуска тютюнопушене в закрити обществени места и в сградите с обособени работни места. Приета с ПМС №264 от 09.11.2010 г.,обн. ДВ бр.90 от 16.11.2010 г.
13. Наредба №49 от 18.10.2010 г. за основните изисквания,на които трябва да отговарят устройството, дейността и вътрешния ред на лечебните заведения за болнична помощ и домове за медико – социални грижи

14. Закон за здравословни и безопасни условия на труд, обн. ДВ бр.124 от 23.12.1997 г., изм. бр.86 от 1999 г., бр.64 92 от 2000 г., бр.25 и 111 от 2001 г., изм. и доп. Бр.18 и изм. бр.114 от 2003 г.
15. Наредба №2 за минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи от 22.03.2004 г. (обн. ДВ бр.37 от 04.05.2004 г.)
16. Наредба №3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място от 19.04.2001 г.
17. Наредба №7 от 23.09.1999 г. за минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване, изм. ДВ. Бр.88/1999г., бр.48/2000 г., бр.52/2001 г., бр.43/2003 г., бр.37/2004 г.
18. Наредба №7 от 08.04.2002 г. за хигиенните изисквания към предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, и към условията за производство и търговия с качествени и безопасни храни
19. Правила и норми за проектиране на заведения за обществено хранене, търговски магазини, административни сгради

КОНСПЕКТ ПО МИКРОБИОЛОГИЯ И ВИРУСОЛОГИЯ

1. Предмет, цели и задачи на микробиологията. Таксономия на микроорганизмите. Морфология на микроорганизмите.
2. Особенности на прокариотната клетка. Структура на бактериалната клетка. Есенциални и неесенциални органели. Клетъчна стена. Бактериално ядро. Рибозоми и цитоплазма.
3. Цитоплазмени включвания. Капсули. Ресни. Фимбрии (пили). Спори.
4. Химичен състав на бактериалната клетка. Метаболизъм при бактериите. Катаболитни процеси (биологично окисление - дишане: аеробно, анаеробно). Анаболитни процеси. Хранене при бактериите.
5. Растеж и размножаване на бактериите. Производителност на бактериите.
6. Култивиране на микроорганизмите. Видове хранителни среди. Методи на култивиране на микроорганизмите. Идентификация на микроорганизмите.
7. Разпространение на микроорганизмите във външната среда. Микроорганизми обитаващи вода, почва, въздух.
8. Нормална микрофлора на човешкото тяло. Непатогенни микроорганизми, типично патогенни микроорганизми и микроорганизми опортюнисти.
9. Влияние на физичните и химични фактори върху микроорганизмите.
10. Стерилизация. Методи на стерилизация. Контрол на стерилизацията.
11. Дезинфекция. Видове дезинфекционни средства. Методи за контрол на дезинфекцията.
12. Антимикробна химиотерапия. Основни групи антимикробни средства. Механизми за придобиване на устойчивост на микроорганизмите към антибиотици.

13. Инфекция. Фактори за развитие на инфекцията. Основни форми.
14. Вътреболнични инфекции (ВБИ). Определение, класификация. Превенция и борба с ВБИ.
15. Роля на микроорганизмите в инфекциозния процес. Свойства на патогенните микроорганизми.
16. Имунитет. Естествена резистентност. Фактори на естествената резистентност.
17. Антигени. Антигенен строеж на бактериалната клетка.
18. Антитела. Основни класове и функции.
19. Имунна система. Имунокомпетентни клетки. Клетъчен имунитет. Хуморален имунитет. Имунен отговор.
20. Имунопрофилактика на инфекциозните заболявания. Видове ваксини. Имунизационен календар.
21. Имунотерапия на инфекциозните заболявания. Имулни серуми. Странични реакции при приложението на имулни серуми.
22. Алергия. Реакции на свръхчувствителност от бърз и забавен тип.
23. Патогенни коки. Род *Staphylococcus*.
24. Род *Streptococcus*. Род *Enterococcus*.
25. Род *Neisseria*.
26. Сем. *Enterobacteriaceae*. Род *Escherichia*.
27. Род *Shigella*.
28. Род *Salmonella*. *S.typhi* и *S.paratyphi* А, В, С. Салмонели, причинители на хранителни токсикоинфекции.
29. Група *Klebsiella-Enterobacter-Serratia*.
30. Група *Proteus-Providencia-Morganella*.
31. Неферментиращи глюкоза Грам-отрицателни бактерии. Род *Pseudomonas*. Род *Acinetobacter*.
32. *Corynebacterium diphtheriae*.
33. *Bordetella pertussis*.
34. *Mycobacterium tuberculosis*.
35. *Treponema pallidum*.
36. Род *Yersinia*. *Y.pestis*.
37. Род *Vibrio*.
38. Род *Brucella*.
39. Род *Francisella*.
40. Род *Bacillus*. *B.anthraxis*.
41. Род *Clostridium*. *C.tetani*. *C.perfringens*. *C.botulinum*.
42. Род *Borrelia*. *B.recurentis*. *B.burgdorferi*.
43. *Legionella pneumophila*.
44. Сем. *Rickettsiaceae*. *R. Prowazekii*. *R. Conorii*. *Coxiella burnetii*.
45. Род *Chlamydia*.
46. Обща характеристика на вирусите. Класификация на медицински важните вируси. Лабораторна диагностика на вирусните заболявания.
47. Сем. *Orthomyxoviridae*. Род *Influenza viruses*.
48. Сем. *Adenoviridae*. Род *Rotavirus*.
49. Род *Enterovirus*.
50. Хепатитни вируси (А, В, С, D, Е).

51. Вируси на СПИН (HIV 1 и HIV 2).
52. Санитарно-микробиологично изследване на вода. Микрофлора на водата. Вземане, транспорт и обработка на проби вода. Микробиологично изследване на вода.
53. Санитарно-микробиологично изследване на почва. Микрофлора на почвата. Вземане, транспорт и предварителна обработка на проби почва за микробиологично изследване. Микробиологично изследване на почва. Оценка на санитарното състояние на почвата.
54. Санитарно-микробиологично изследване на въздух. Микрофлора на въздуха. Методи за качествено и количествено изследване на въздух. Оценка на санитарното състояние на въздуха.
55. Санитарно-микробиологично изследване на месо. Механизми на заразяване на месото. Вземане на проби месо за микробиологично изследване. Микробиологично изследване на месо. Оценка на санитарното състояние на месото.
56. Санитарно-микробиологично изследване на мляко и млечни продукти. Микроорганизми в млякото и млечните продукти. Вземане на проби мляко и млечни продукти за микробиологично изследване. Микробиологично изследване на мляко и млечни продукти. Критерии за оценка на санитарното състояние на млякото и млечните продукти.
57. Санитарно-микробиологично изследване на консерви, яйца, риба и рибни продукти. Механизми на контаминиране на продуктите. Вземане на проби за микробиологично изследване. Показатели за санитарното състояние на продуктите.
58. Лабораторен контрол върху качеството на дезинфекция и стерилизация в здравните заведения. Болнична среда. Методи за контрол на дезинфекцията. Методи за контрол на стерилизацията. Обекти за контрол и критерии за оценка.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Лекционен курс. Проф. д-р М. Средкова, 2014 г.
2. Медицинска микробиология, доц. И. Хайдушка, М. Атанасова, В. Кирина, проф. З. Кълвачев, Пловдив 2008 г.
3. Учебник по медицинска микробиология за институтите за здравни кадри под редакцията на проф. Г. Капрелян, Сф, Мф, 1990 г.
4. Ръководство за практически упражнения по микробиология под редакцията на проф. Капрелян и доц. Ю. Дочева, София, 1994, 2000 г.
5. Учебник по микробиология за студенти по медицина, под ред. на проф. Ю. Тягуненко, проф. С. Дундаров, проф. Г. Капрелян, Сф, Мф, 1993 г.
6. Микробиология, под ред. проф. Г. Митов, доц. Ю. Дочева, Сф, 2000 г.

КОНСПЕКТ ПО СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

1. Социалната медицина като наука - предмет, задачи, структура и методи.

2. Здраве и болест. Социални фактори на здравето - същност и класификация. Социално-медицински подход в дейността на здравния работник.
3. Обществено здраве - определение, основни показатели и характеристика на познавателната им стойност.
4. Демографски показатели за статика. Възрастова структура на населението. Медико-социални аспекти на застаряването на населението.
5. Медико-социални аспекти на раждаемостта - основни понятия, скала за оценка. Показатели за възпроизводството на населението.
6. Тенденции на раждаемостта в България и другите региони и страни.
7. Медико-социални аспекти на общата смъртност - основни понятия, оценка, същност на стандартизираните показатели за смъртност.
8. Тенденции на общата смъртност в отделните страни и региони. Тенденции на общата смъртността в България. Смъртност в активна възраст. Тенденции на смъртността от социално-значими заболявания.
9. Медико-социални проблеми на детската смъртност - определение на основните понятия, скали за оценка.
10. Тенденции на детската смъртност и на смъртността до 5-г. в различните страни и региони. Тенденции на детската смъртност в България.
11. Средна продължителност на предстоящия живот - определение, таблици за смъртност. Тенденции и медико-социални проблеми на СППЖ в света и в България.
12. Заболяемостта като измерител на общественото здраве - определение на основните понятия. Източници и методи за изучаване на заболяемостта. Международна класификация на болестите (МКБ) - значение, принципи на изграждане, структура на IX и X ревизия на МКБ.
13. Структура и динамика на общата заболяемост и болестност в България. Тенденции на заболяемостта в света. Измерване на тежестта на заболяванията – DALYs.
14. Заболяемост с временна нетрудоспособност (ЗВН) - определение, подходи за изучаване, показатели за оценка.
15. Социалнозначими заболявания - критерии и съдържание на понятието. Рискови фактори - класификация.
16. Рискови фактори и рискова констелация на българското население.
17. Здравна система и здравна служба – основни дефиниции. Основни положения в дейността на главните подсистеми на здравната служба. Първична здравна помощ - концепцията на СЗО. Първичната здравна помощ в България.
18. Болнична помощ - мисия, цел и статут на болницата. Видове болнични заведения, структура и функции на болницата. Пациентът в болницата.
19. Условия и ред за оказване на болнична помощ. Взаимоотношения на болницата с НЗОК и РЗОК. Показатели за оценка на дейността на стационара. Рационално използване на легловия фонд.
20. Медико-социални проблеми на лицата с увреждания.
21. Медико-социални проблеми при възрастни лица.
22. Медико-социални проблеми на майчинството и здраве на жените. Организация на акушеро-гинекологичната помощ. Национална приоритетна програма за майчино здравеопазване.

23. Медико-социални проблеми на детството. Организация на педиатричната помощ. Национална приоритетна програма за детско здравеопазване.
24. Промоция на здравето – същност и възникване. Отавска харта за промоция на здравето. Теоретично и практическо развитие на концепцията.
25. Социална политика, укрепваща здравето. Препоръки от Аделаида. Законодателни предпоставки за промоция на здравето.
26. Жизнена среда, укрепваща здравето – основни компоненти, нива на взаимодействие със здравето. Декларация от Сундсвал. Проекти на СЗО, насочени към реализиране на жизнена среда, укрепваща здравето. Градове за здраве.
27. Проекти на СЗО, насочени към реализиране на жизнена среда, укрепваща здравето. Училища за здраве. Болници за здраве, Укрепващи здравето работни места.
28. Активизиране на общественото участие в здравните дейности – същност и етапи. Преориентиране на здравните служби към междусекторно сътрудничество и партньорство.
29. Формиране на практически умения за промоция на здравето. Здравнозначими умения - същност, видове. Здравословен начин на живот – същност и критерии.
30. Рискови фактори, свързани със стила и начина на живот. Основни поведенчески рискови фактори от рисковата констелация на българското население.
31. Здравна култура. Здравно поведение. Мотивация на здравното поведение – същност, видове мотивация, фактори на здравната мотивация. Видове мотиви на здравното поведение.
32. Здравно възпитание – същност, модели и принципи.
33. Класически и съвременни методи и форми на здравно възпитание. Приложения на здравното възпитание в извънболничната помощ.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Грънчарова Г., С. Александрова. Социална медицина. Четвърто преработено и допълнено издание. Издателски център МУ-Плевен, 2014.

КОНСПЕКТ ПО ХИГИЕНА НА ТРАНСПОРТА И ГРАНИЧНИТЕ ПУНКТОВЕ

1. Основни направления и съдържание на санитарния контрол, като клон от профилактичната медицина.
2. Ролята на контролните органи на МЗ за изпълнение изискванията на ЕС при предвижване на стоки и хора.
3. Граници - Общи положения, предназначение, зони, комуникации и съоръжения, инфраструктура. Прием на бежанци.

4. Правила и нормативи за транспорт и съхранение на опасни материали. Етикиране и предупредителни знаци. Изисквания и норми за осигуряване на здравна защита при епидемични ситуации.
5. Въздушен транспорт.
6. Автотранспорт.
7. Воден транспорт.
8. Железопътен транспорт.
9. Пренасяне и обработване на стоки и товари.
10. Нормативни документи по гранични контролни дейности и хигиена на транспорта.
11. Прием на бежанци.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. Наредба за граничните контролно-пропускателни пунктове – приета с ПМС №104/2002г., ДВ,бр. 54 от 31.05.2002г., изм бр.24 от 2004г., изм. и доп. Бр. 86 от 2004г.
2. Наредба № 46/ 30.11.2001г. за Ж.П. превоз на опасни товари. ДВ бр. 107/ 2001г.
3. ТК 7 Железопътен транспорт. БДС EN 50122-1:2011
4. ТК 97 Интелигентни транспортни системи и логистика. БДС EN, ISO 15008:2009
5. ТК 73 Опаковки, палети и контейнери. БДС EN 12285 – 2:2005
6. Наредба №4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания
7. Наредба № Из – 1971 от 05.06.2010 г. за строително – технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар
8. Наредба за условията и реда, при който се допуска тютюнопушене в закрити обществени места и в сградите с обособени работни места. Приета с ПМС №264 от 09.11.2010 г.,обн. ДВ бр.90 от 16.11.2010 г.
9. Закон за здравословни и безопасни условия на труд, обн. ДВ бр.124 от 23.12.1997 г., изм. и доп. Бр.18 и изм. бр.114 от 2003 г.
10. Наредба №3 за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място от 19.04.2001 г.
11. Наредба №7 от 23.09.1999 г. за минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване,изм. ДВ. Бр.88/1999г.,бр.48/2000 г.,бр.52/2001 г.,бр.43/2003 г.,бр.37/2004 г.
12. Наредба №7 от 08.04.2002 г. за хигиенните изисквания към предприятията, които произвеждат или търгуват с храни, и към условията за производство и търговия с качествени и безопасни храни